

TISKOVÁ ZPRÁVA Č. 20/25

V Lucemburku dne 25. února 2025

Rozsudek Soudního dvora ve spojených věcech C-146/23 | Sąd Rejonowy w Białymstoku a C-374/23 | [Adoreikė]¹

Nezávislost soudců: Soudní dvůr upřesnil požadavky unijního práva týkající se určení platu vnitrostátních soudců

Způsoby určení tohoto platu, zakotvené v zákoně, musí být objektivní, předvídatelné, stabilní a transparentní

Polský a litevský soud položily Soudnímu dvoru otázky týkající se určení platu soudců. Soudní dvůr připomněl, že tento plat, který je jednou ze záruk nezávislosti soudců, musí odpovídat významu jejich funkcí. Jeho určení musí mít právní základ a musí splňovat kritéria objektivní, předvídatelnosti, stability a transparentnosti. Plat soudců musí být s ohledem na socioekonomický kontext dotyčného členského státu dostatečně vysoký, a to zejména ve vztahu k průměrné mzdě. Jakákoli odchylka od způsobu určení tohoto platu musí být odůvodněna cílem obecného zájmu. Tyto odchylky, které nesmí být konkrétně zaměřeny na soudce, musí být nezbytné, přiměřené a dočasné. Nesmí mít vliv na adekvátnost platu soudců ve vztahu k jejich funkcím.

Na Soudní dvůr se obrátily polský a litevský soud, které se zamýšlí nad slučitelností vnitrostátních ustanovení týkajících se určení platu soudců s unijním právem².

V Polsku zákon stanoví, že platová základna soudců je určena objektivně na základě průměrné mzdy sdělené Ústředním statistickým úřadem. Tato metoda výpočtu byla nicméně změněna třemi periodicky vydávanými zákony, což vedlo ke „zmrazení“ valorizace platu soudců v letech 2021, 2022 a 2023. Toto odchylné opatření bylo odůvodněno rozpočtovými omezeními souvisejícími s pandemií covidu-19 a agresí Ruska vůči Ukrajině.

Soudce, který tuto změnu napadl, požaduje částku odpovídající rozdílu mezi platem, který obdržel, a platem, který by mu náležel, kdyby valorizace nebyla „zmrazena“.

V Litvě podaly dvě soudkyně žalobu na náhradu škody proti tomuto členskému státu. Tyto soudkyně tvrdí, že výše jejich platu přímo závisí na politické vůli moci výkonné a zákonodárné. Navíc poukazují na neexistenci právního mechanismu, který by umožňoval stanovit důstojný plat odpovídající odpovědnosti soudců a srovnatelný se mzdami příslušníků jiných právnických profesí.

Soudní dvůr ve svém rozsudku připomněl, že **skutečnost, že soudci pobírají plat odpovídající významu jejich funkcí, představuje významnou záruku jejich nezávislosti**. Členské státy tudíž musí při stanovení způsobů jeho určení dodržovat povinnosti, které pro ně vyplývají z unijního práva³.

Tyto způsoby tedy musí mít právní základ. Musí být objektivní, předvídatelné, stabilní a transparentní, aby byl vyloučen jakýkoli svévolný zásah ze strany zákonodárné a výkonné moci. Stejně požadavky se vztahují na odchylná opatření, která vedou ke snížení platu soudců nebo k „zmrazení“ jejich valorizace.

Plat soudců musí být s ohledem na ekonomický, sociální a finanční kontext dotčeného členského státu dostatečně vysoký, a to zejména ve vztahu k průměrné mzdě. Tento plat musí být úměrný významu svěřených funkcí, aby byli soudci chráněni před jakýmkoli tlakem, který by mohl ovlivnit jejich rozhodnutí, a byli chráněni před rizikem

korupce. **Nezávislost soudců** však **nebrání tomu, aby byly jejich platy stanoveny na nižší úrovni, než je průměrná odměna jiných právních odborníků.**

Odchyly od pravidel pro určení platu soudců musí být **odůvodněny cílem obecného zájmu**, jako je odstranění nadměrného schodku veřejných financí. V zásadě nesmí být konkrétně zaměřeny na soudce. Musí být také nezbytné a striktně přiměřené k dosažení sledovaného cíle. **Navzdory uplatnění těchto výjimečných opatření, která jsou ze své podstaty dočasná**, musí plat soudců zůstat úměrný významu jejich funkcí.

Konečně způsob určení platu soudců i opatření, která se od něj odchyľují, musí být možné podrobit **účinnému soudnímu přezkumu** před vnitrostátním soudem.

Vnitrostátním soudům přísluší ověřit, zda byly tyto požadavky v daných věcech splněny, čemuž tak podle Soudního dvora *prima facie* je.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění rozsudku, a případně jeho shrnutí](#) jsou zveřejněny na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ Název projednávané věci je fiktivní. Neodpovídá skutečnému jménu žádné ze zúčastněných stran.

² Článek 2 a čl. 19 odst. 1 druhý pododstavec SEU.

³ Článek 19 SEU, který vyjadřuje hodnotu právního státu zakotvenou v článku 2 SEU, pověřuje vnitrostátní soudy a Soudní dvůr úkolem zaručit plné uplatňování unijního práva ve všech členských státech a soudní ochranu práv, která pro jednotlivce z unijního práva vyplývají. Za tímto účelem je ochrana nezávislosti těchto orgánů zásadní.